

LIFE
CLIMATE
PATH
2050

Podnebno ogledalo 2020

CILJI V LETU 2020 SO PRVI MEJNIK NA POTI V PODNEBNO NEVTRALNO DRUŽBO

Glavni poudarki spremljanja izvajanja ukrepov
za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v okviru projekta
LIFE Podnebna pot 2050 (LIFE16 GIC/SI/000043)

Projekt LIFE ClimatePath2050 (LIFE16 GIC/SI/000043) je financiran iz
finančnega mehanizma LIFE, ki ga upravlja Evropska komisija, in iz Sklada za
podnebne spremembe Ministrstva za okolje in prostor RS.

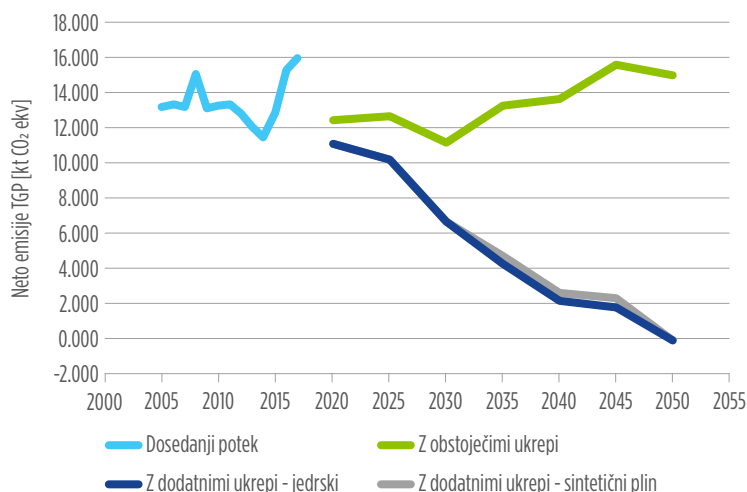

Razvojni podnebni cilji Slovenije do sredine stoletja

Slovenija trenutno pripravlja *Dolgoročno podnebno strategijo do leta 2050*, ki bo začrtala smer do podnebne nevtralnosti čez trideset let. Strategijo mora Slovenija pripraviti v skladu s Pariškim sporazumom in kot članica EU.

Analitične podlage kažejo, da lahko leta 2050 dosežemo neto ničelne emisije (emisije + LULUCF) po dveh scenarijih

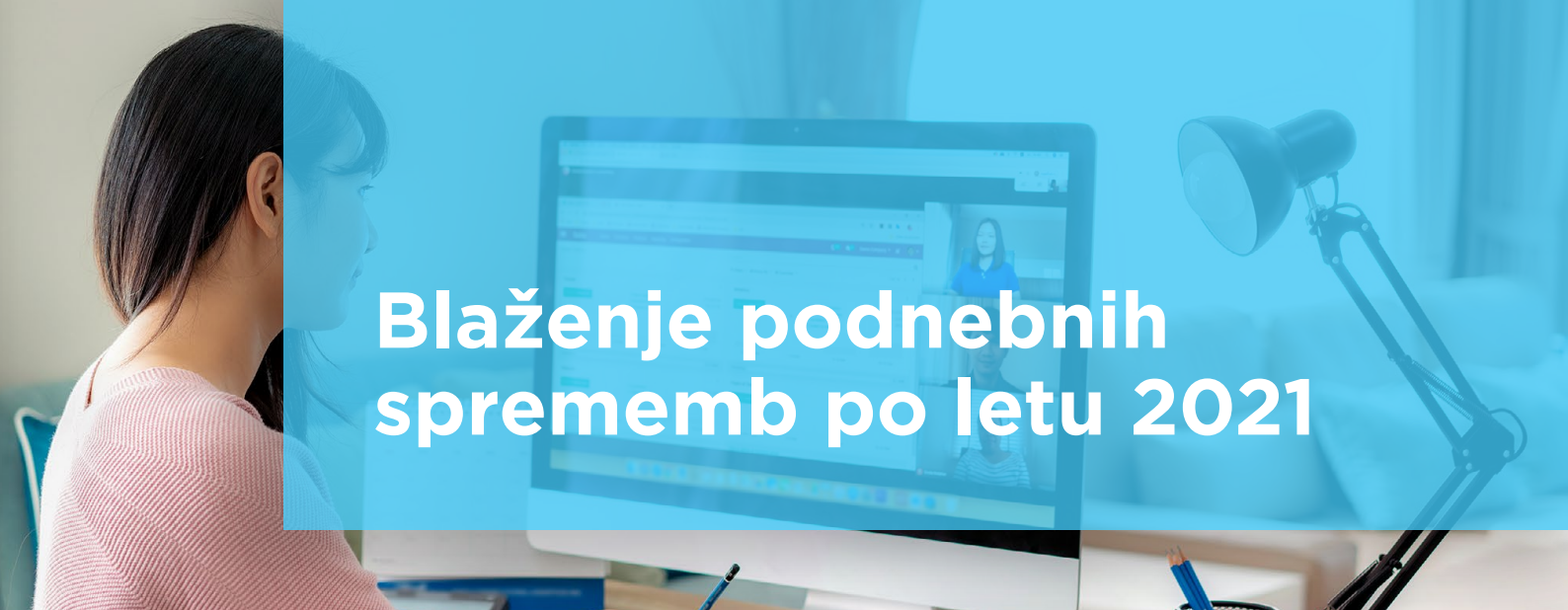
Za določitev ciljev podnebne strategije so bile v sklopu projekta *LIFE Podnebna pot 2050* izdelane analitične podlage, ki kažejo, da si Slovenija že danes lahko zastavi jasen in dosegljiv cilj neto ničelnih emisij oz. podnebne nevtralnosti do leta 2050, ob hkratnem upoštevanju drugih sektorskih ciljev.

Za doseganje cilja mora Slovenija do leta 2050 emisije toplogrednih plinov zmanjšati za 80 do 90 % glede na leto 2005, neto ničelne emisije pa lahko doseže z upoštevanjem ponorov iz sektorja LULUCF (ponori v gozdu).

Doseganje neto ničelnih emisij do leta 2050 pomeni, da bodo morali vsi sektorji, z izjemo kmetijstva, svoje emisije TGP zmanjšati na minimum glede na leto 2005. Zastavljen cilj lahko glede na rezultate analitičnih podlag dosežemo po dveh različnih poteh: z jedrskim scenarijem in scenarijem z uporabo sintetičnega naravnega plina. Neizpolnjevanje cilja v katerem od sektorjev bi ogrozilo cilj celotne države, zato je ključno, da zastavljen cilj upoštevajo tudi vsi sektorski dokumenti in ga vključujejo v svoje strategije, politike in oblikovanje ukrepov.

Ključno vlogo za doseganje cilja podnebne nevtralnosti nosijo ljudje oz. kadri, ki pa jih v Sloveniji na področju podnebnih sprememb primanjkuje domala povsod. Nujna so vlaganja v izobraževanje, usposabljanje, inovacije. Ambicioznost se mora odražati tudi v ustvarjanju zelenih delovnih mest, ki so razvojna priložnost s številnimi prednostmi. Za doseganje ambicioznega cilja so torej ključnega pomena tako zgodnje aktivnosti kot tudi ljudje.

Blaženje podnebnih sprememb po letu 2021

Obdobje do leta 2030 bo odločilno za blaženje podnebnih sprememb. Omejitev dviga globalne temperature na 1,5 °C je izvedljiva, če ukrepamo takoj. Če bomo do leta 2030 uspešni, bodo podnebne spremembe še lahko obvladljive. Od učinkov ukrepanja bodo zelo odvisne ekonomske in druge posledice podnebnih sprememb, ki bodo bremenile družbo.

Slovenija je cilje in ukrepe za obdobje 2021–2030 že določila v *Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu (NEPN)*. Za blaženje podnebnih sprememb je do leta 2030 opredelila naslednje cilje:

- zmanjšanje emisij TGP v sektorjih neETS vsaj za 20 % glede na leto 2005;
- izboljšanje energetske učinkovitosti tako, da raba končne energije ne bo presegla 54,9 TWh (preračunano na raven primarne energije, da ta ne bo presegla 73,9 TWh);
- doseganje vsaj 27-odstotnega deleža OVE v bruto rabi končne energije.

Temelj ostajajo uveljavljeni ukrepi, ki so se že izkazali kot uspešni: spodbujanje energetske prenove stavb, izkoriščanje obnovljivih virov energije in trajnostna mobilnost. Novi oz. dodatni ukrepi so namenjeni industriji, da s povečanjem energetske in snovne učinkovitosti zniža stroške energije in izboljša konkurenčnost. Dodatne so spodbude

za razvoj omrežij za distribucijo električne energije, usmerjene zlasti v izzive elektromobilnosti in razpršene proizvodnje. Načrtovane zelene investicije prinašajo več novih in bolj perspektivnih delovnih mest kot primerljiva vlaganja v tradicionalne ukrepe, zato so ključne tudi za izhod iz gospodarske krize, s katero se soočamo.

Cilji NEPN-a temeljijo na ukrepih, ki so bili v času načrtovanja ocenjeni kot dovolj pripravljeni in izvedljivi, vendar pa za obvladovanje podnebnih sprememb ne bodo zadoščali. **Do leta 2023 bo treba zato pripraviti še en paket ukrepov za izvedbo do leta 2030 in zastaviti bolj ambiciozne cilje, skladno s cilji EU v pripravi.** Ukrepi bodo vključevali nove trajnostne prakse, kot so delo od doma, krožno gospodarstvo (daljša življenjska doba in kakovost izdelkov) in druge, ki zagotavljajo vsaj enako blaginjo z manjšo rabo energije in materiala ter posledično z manj emisijami TGP.

Napredek pri doseganju ciljev za leto 2020

Za blaženje podnebnih sprememb ima Slovenija obvezujoče cilje za leto 2020 na področjih emisij toplogrednih plinov (TGP), energetske učinkovitosti in izrabe obnovljivih virov energije (OVE).

Cilji so bili zastavljeni v času, ko še ni bilo širšega političnega soglasja za odločnejše ukrepanje proti globalni podnebni krizi.

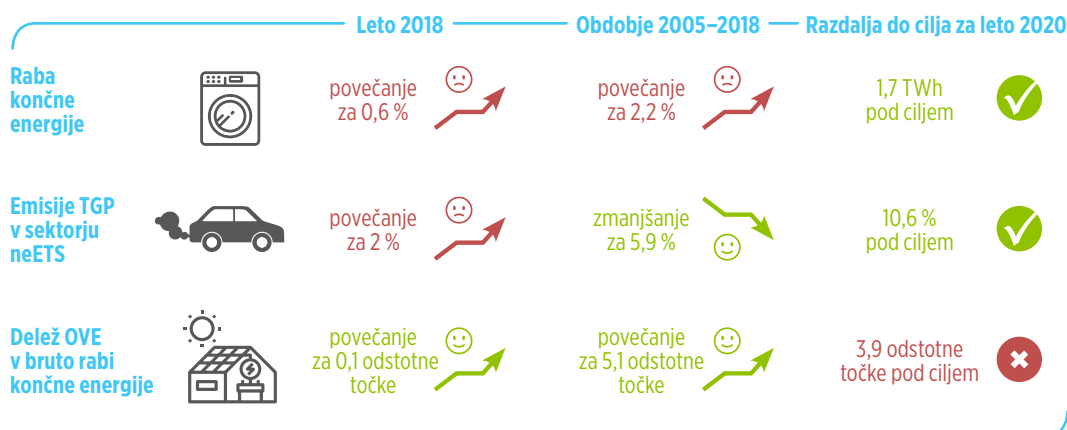
Cilja za emisije in rabo primarne energije sta zato z današnjega stališča premalo ambiciozna, še posebej, če ju razumemo kot pomemben vmesni korak na poti k doseganju ciljev v letu 2030 in pri prehodu v podnebno nevtralno družbo.

Kljub temu, da bosta prva dva cilja v letu 2020 predvidoma dosežena, to še ne pomeni dolgoročnega obvladovanja emisij! Prizadevanja za zmanjšanje rabe energije in emisij je treba zato v prihodnje okrepiti v vseh sektorjih in jih na nacionalni ravni prepoznati kot prednostne. Enako velja tudi za področje izrabe OVE, kjer doseganje cilja za leto 2020 še naprej ostaja na zelo kritični poti.

Cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v sektorju neETS

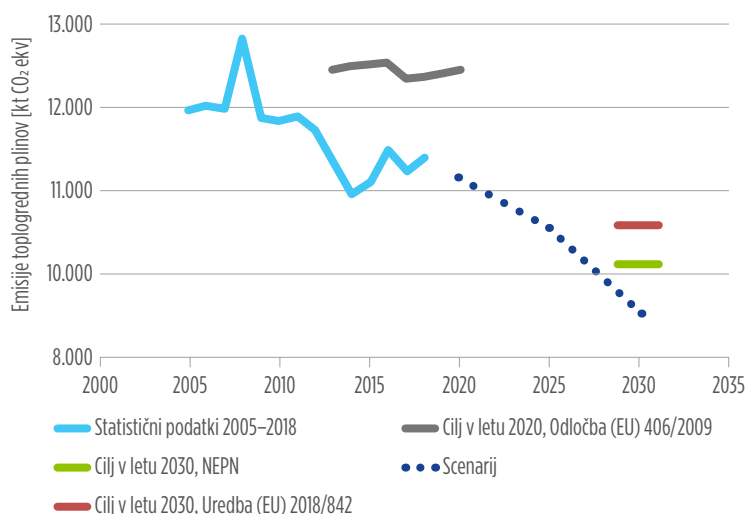
Cilj Slovenije do leta 2020 je, da se emisije TGP, na katere se nanaša nacionalni cilj (emisije neETS, to so emisije iz virov, ki niso vključeni v evropsko shemo za trgovanje z emisijami), ne bodo povečale za več kakor 4 % glede na leto 2005. **Leta 2018 so se emisije neETS povečale za 2 %.** S tem so bile za 10,6 % nižje od cilja za leto 2020. Prve ocene za leto 2019 kažejo na zmanjšanje. Emisije neETS so leta 2018 predstavljale skoraj 63 % skupnih emisij Slovenije.

Pri doseganju sektorskih ciljev še naprej izstopa **promet**, ki je leta 2018 k rasti emisij prispeval največ. Emisije v prometu so se glede na leto prej povečale za

5 % in so bile 4,9 odstotne točke nad ciljno vrednostjo za leto 2020. Emisije v **industriji neETS** so se leta 2018 povečale že peto leto zapored, in sicer tokrat za 7,5 %. Za doseganje cilja v letu 2020 bi jih bilo treba zmanjšati za 19,5 odstotnih točk. Do cilja v letu 2020 je potrebno tudi nadaljnje zmanjšanje emisij v sektorjih **široka raba**, za 1,9 odstotne točke, in **ravnanje z odpadki**, za 3,6 odstotne točke. V obeh sektorjih je bilo sicer leta 2018 doseženo znatno zmanjšanje emisij TGP. V **kmetijstvu** so dolgoročni trendi stabilni in spremembe počasne, zato je pričakovati, da bo sektorski cilj dosežen. Kljub temu, da so se emisije povečale že četrto leto zapored, je na dobri poti k doseganju indikativnega sektorskega cilja tudi sektor **proizvodnje električne energije in toplote**, ki vključuje manjše sisteme daljinskega ogrevanja.

Gibanje emisij neETS v obdobju 2005–2018 ter cilja za leti 2020 in 2030

Cilj povečanja energetske učinkovitosti

Na področju energetske učinkovitosti raba primarne energije leta 2020 ne sme preseči 82,9 TWh, skupna raba končne energije pa ne sme biti višja od 59,5 TWh. Prvi cilj je obvezujoč, drugi pa indikativen. **Raba primarne energije se je leta 2018 zmanjšala za 0,9 % in je bila 3,7 TWh pod ciljno vrednostjo za leto 2020.** Raba končne energije se je leta 2018 povečala še četrtič zapored, tokrat za 0,6 %, in je bila 1,7 TWh pod ciljno vrednostjo za leto 2020.

Sektorski indikativni cilji na ravni rabe končne energije za leto 2020 zaenkrat še niso doseženi v industriji in gospodinjstvih. Raba končne energije v **industriji** zadnjih pet let narašča, leta 2018 za 7,1 %. Indikativna ciljna vrednost za leto 2020 je bila zato presežena za skoraj 6 %. V **gospodinjstvih** je leta 2018 prišlo do zmanjšanja rabe končne energije za 4,9 %, vendar je bila raba še vedno 2,4 % nad indikativnim ciljem za leto 2020. V **prometu** je leta 2018 že tretje leto zapored prišlo do povečanja, tokrat za 2,1 %, vendar bila raba še vedno 9 % pod indikativno ciljno vrednostjo za leto 2020. Raba končne energije v **storitvah** je izrazito spremenljiva, saj se jo izračunava kot ostanek v energetskega bilanci. Leta 2018 se je zmanjšala in je bila 8 % pod sektorskim ciljem za leto 2020.

Cilj povečanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov

Na področju izrabe obnovljivih virov energije je cilj Slovenije leta 2020 doseči 25-odstotni delež OVE v bruto rabi končne energije in 10-odstotni delež OVE v prometu. Leta 2018 je bil delež OVE v bruto rabi končne energije 21,1-odstoten. S tem je bil za 5,1 odstotnih točk višji kot v letu 2005, vendar **3,9 odstotne točke nižji od zastavljenega cilja za leto 2020.**

Delež OVE v prometu se je v obdobju 2005–2018 povečal za 4,7 odstotne točke. S 5,5 % sektor opazno, za 2,8 odstotne točke, zaostaja za načrtovanim deležem v letu 2018, in še bolj za ciljem v letu 2020. Za indikativnim sektorskim ciljem zaostaja tudi **delež OVE v rabi električne energije.** Ta bi moral leta 2020 znašati 39,3 %, pa je bil leta 2018 le 32,3-odstoten. Cilje presega le delež OVE v bruto rabi končne energije **za ogrevanje in hlajenje**, ki je bil leta 2018 31,6-odstoten in je cilj za leto 2020 presegal za 0,8 odstotne točke.

Več o doseganju ciljev in razlogih za spreminjanje trendov si lahko preberete v *Podnebnem ogledalu 2020*, ki je dostopno na povezavi www.podnebnapot2050.si/rezultati-slovenije/letno-podnebno-ogledalo/.

Na kolo za zdravo telo in pot v službo!

Promet je sektor, ki povzroči največ emisij toplogrednih plinov v Sloveniji. K temu veliko prispevamo tudi mi kot posamezniki. Pa je to res vedno potrebno?

Delno nam je na to že odgovorila pandemija koronavirusa. Mobilnost je nujna, a s pametnim ravnanjem jo lahko zmanjšamo ali preusmerimo v bolj trajnostno.

Občine so za celostno prometno načrtovanje, ki v središče postavlja ljudi, pripravile celostne prometne strategije (CPS). **Vanje je večina vključila tudi aktivno spodbujanje kolesarjenja**, za izvedbo ukrepov na tem področju pa pridobila evropska sredstva v okviru aktualne finančne perspektive (2014–2020).

Za zagotavljanje trajnostne mobilnosti na regionalni ravni je tako v okviru dogovorov za razvoj regij predlaganih 67 projektov za okoli 500 kilometrov novih kolesarskih

povezav v vrednosti 240 milijonov evrov. Zaenkrat sta bila izvedena dva projekta, in sicer 1. faza kolesarske povezave med Laškim in Celjem ter povezava med Mokraško vasjo in Idrijo. V okviru mehanizma celostnih teritorialnih naložb je v vseh enajstih mestnih občinah s 23 milijoni evrov podprtih 42 projektov gradnje oz. prenove kolesarskih povezav, ki morajo biti končani najkasneje do leta 2023. Do evropskih sredstev za gradnjo kolesarskih površin, sisteme za izposajo koles in kolesarska parkirišča so bile mestne občine in ostale občine z mestnimi naselji in sprejetimi CPS upravičene tudi v okviru posebnega razpisa iz leta 2017. **Za varno kolesarjenje je pomembno, da se vse te naložbe izvede skladno s trenutno veljavnimi smernicami in dobro projektantsko prakso, ki daje prednost kolesarjem in pešcem pred motornim prometom.**

S spodbudami za kolesarske povezave in ustrezno podporno infrastrukturo je treba nadaljevati tudi v prihodnje. Gre za projekte po vsej Sloveniji, ki jih vodijo občine in so v veliki meri pripravljeni, zato bodo omogočili oživitve gospodarstva tudi v lokalnih okoljih. Prispevali bodo k mobilnosti mladih in ranljivih skupin. Poleg tega pa kolesarjenje prispeva k čistejšemu okolju, pozitivno vpliva na naše in javno zdravje, pa tudi na naše zadovoljstvo in s tem na kakovost bivanja na splošno.

Kolesarska brv
v Tremerjah na
novi kolesarski
povezavi med
Laškim in Celjem

Lokalna pridelava hrane

Epidemija koronavirusa je pošteno pretresla tudi prehranski sektor, razkrila njegovo krhkost in odprla pomembno vprašanje samooskrbe s hrano v Sloveniji.

Sektor kmetijstva je leta 2018 sicer prispeval 15 % vseh emisij neETS sektorja, pri čemer sta glavna vira metan, ki nastaja pri reji prežvekovalcev ter ravnanju z gnojem in gnojevko in predstavlja skoraj tri četrtine emisij iz kmetijstva, ter didušikov oksid, ki nastane pri rabi mineralnih in živinskih gnojil.

Slovenija je samooskrbna pri mleku, mesu govedi in perutninskem mesu, visoko samooskrbni smo tudi z jajci in medom, samooskrba s prašičjim mesom pa je nizka. Veliko slabše je pri zelenjavi in sadju. Leta 2018 je bila samooskrba z zelenjavo 39 %, s sadjem 48 %, pri žitu smo samooskrbni le v 68 %, pri krompirju pa v 48 %. Ker so bile dobavne verige v času koronavirusa motene, pa tudi zaradi varnosti izdelkov, je bila v tem času velike pozornosti

deležna lokalna hrana. Iz raziskave Inštituta za nutricionistko izhaja, da se je v času epidemije v Sloveniji povečal nakup hrane pri lokalnih ponudnikih.

Natančnejših podatkov o tem, koliko lokalna hrana, npr. s skrajševanjem dobavnih poti, prispeva k zmanjševanju emisij TGP, v Sloveniji nimamo. Po ocenah večina ogljičnega odtisa izdelka nastane ob njegovi pridelavi, predelavi in skladiščenju, medtem ko je prispevek transporta razmeroma majhen. Pri rastlinski hrani je delež transporta večji (npr. v primerjavi z mlekom), možnosti za zmanjševanje emisij pa so predvsem v zmanjševanju porabe mineralnih gnojil in rabe energije za obdelavo tal, sušenje žit ter hlajenje sadja in zelenjave. **Prav zaradi neuporabe dušikovih mineralnih gnojil in pesticidov ima ekološko pridelana rastlinska hrana manjši ogljični odtis od konvencionalne.**

Pomemben vidik lokalno pridelane hrane predstavlja tudi kakovost, saj sta sadje in zelenjava, zaradi krajšega transporta, pobrana v času optimalne dozorelosti, to pa pomeni bolj razvit okus in višjo hranljivo vrednost. Pogosto je uporabljene manj embalaže, živilom pa je dodanih tudi manj umetnih barvil in konzervansov. Z nakupom slovenskih živil pa, navsezadnje, podpiramo tudi domačega kmeta in s tem lokalna delovna mesta ter prispevamo k ohranjanju podeželja.

Energetska prenova stavb je spodbuda gospodarstvu

Energetska prenova stavbnega fonda ima za gospodarstvo trojno korist: prispeva k povečanju gospodarske aktivnosti, ohranjanju in ustvarjanju delovnih mest ter energetsko učinkovitejšim in bolj zdravim stavbam.

Možnosti za naložbe je veliko, odprto pa ostaja, kakšne bodo prenove stavb v prihodnje in kako jih smotrno usmerjati. Slovenija že zdaj letno energetsko prenovi približno 3 % svojih stavb. Te so večinoma stare in neučinkovite, kar 76 % jih je bilo zgrajenih pred letom 1990. Spreminjata se način njihove uporabe in naš življenjski slog, pa tudi gospodarstvo, v času po pandemiji še izraziteje. Celovita energetska prenova in njena nadgradnja v širšo prenovo, ki upošteva še druge pomembne vidike prenove stavb, npr. potresno in požarno varnost, ponujata veliko priložnost za okrevanje slovenskega gospodarstva in predstavljata pravo pot za doseganje podnebno energetskih ciljev, razogljičenje

gospodarstva in ustvarjanje živahnih, prožnih skupnosti zdravih državljanov.

Cilji, ki izhajajo iz podnebno energetskih zavez Slovenije in so opredeljeni v nacionalnih dokumentih, so zelo ambiciozni. Do leta 2030 so načrtovane energetske prenove v vrednosti 8,2 milijard evrov, kar na letni ravni znaša 1,8 % ustvarjenega BDP. Smo pred izzivom, kako stopnjo energetskih prenov stanovanjskih, javnih in zasebno-storitvenih stavb še povečati. Po prvih ocenah bi bil takšen obseg prenov povezan z okoli 20.000 delovnimi mesti v gradbeništvu letno. Kar 50 do 60 % izdatkov za obnovo domov se pripiše delu, zato je to lahko ključni element pri ustvarjanju delovnih mest. **Prenova stavb ima na gospodarstvo visoke multiplikativne učinke; višji so prihodki od davka na dodano vrednost in vplačil prispevkov zaposlenih, ki bistveno presegajo izdatke države pri sofinanciranju izvedbe tovrstnih prenov.**

Energetska prenova stavb ima zato v veliko državah pomembno mesto v širšem kontekstu oživitve gospodarstva po covidu-19, pa tudi v kontekstu obnove mest, krepitve javnega zdravja in prehoda v podnebno nevtralno družbo, kar nakazuje tudi slovenska *Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb*.

V večini držav članic EU bo energetska prenova stavb pomagala pri okrevanju po covidu-19

Koliko (lahko) k zmanjšanju emisij TGP prispeva DMV

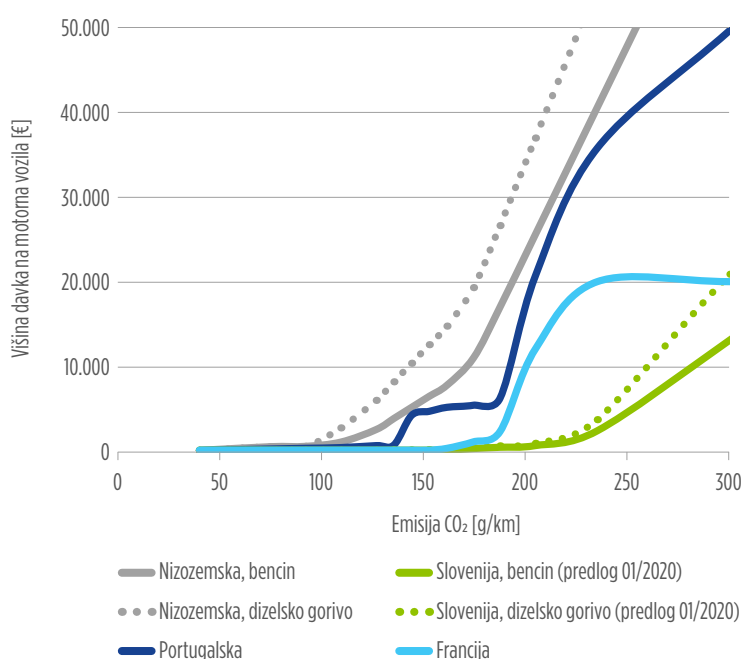
Promet predstavlja največji delež rabe končne energije v Sloveniji in največji delež emisij toplogrednih plinov, oba deleža pa še naraščata. Davčne vzvode na tem področju je zato smiselno pregledati s širšega okoljskega vidika.

Davčna politika mobilnosti je pri nas in v svetu sestavljena iz dajatev ob nakupu (davek na dodano vrednost, davek na motorna vozila (DMV), spodbude) in dajatev, povezanih z uporabo (npr. letne dajatve, dajatve v ceni goriva). Pri tem prevladujejo slednje, vsaj pri klasičnih vozilih. V večini držav se DMV zato spreminja v močno progresiven davek v odvisnosti od emisije CO₂, ki kupce dodatno odvrča od nakupov okolju manj prijaznih avtomobilov.

V Sloveniji se stopnjo davka trenutno res odmerja glede na emisijo CO₂, dejanski znesek davka pa se nato izračunava v odvisnosti od cene avtomobila. To pomeni, da lahko lastnika dveh avtomobilov z enakimi emisijami plačata različen znesek davka. **Meja, pri kateri se stopnja davka na emisije močno poveča, je pri tem zastavljena precej visoko, kar ni okoljsko učinkovito.** Dodaten del DMV predstavlja še davek na velikost motorja (t.i. davek na luksuz).

V predlogu spremembe *Zakona o DMV*, ki je bil objavljen januarja 2020, so predlagani fiksni zneski davka, ki niso vezani na ceno vozila, ukinja pa se tudi davek na luksuz. A hkrati je predlog v primerjavi z drugimi evropskimi državami eden manj progresivnih. Točka prevoja, v kateri davek na emisije postane pomembna okoljska spodbuda, ostaja namreč previsoko, da bi lahko takšna sprememba prinesla želene okoljske učinke.

Davek na motorna vozila v odvisnosti od emisije CO₂ za nekatere evropske države

Zmanjševanje emisij TGP smo ljudje – 5 minut z Mojco Vendramin, direktorico Eko sklada

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, je prva posojila za izvajanje okoljskih naložb, med njimi tudi naložb za večjo energetske učinkovitosti in izrabo obnovljivih virov energije, občanom in pravnim osebam ponudil že leta 1995. Leta 2008 so se posojilom pridružila še nepovratna sredstva. O delu Eko sklada in osebnem odnosu do trajnostne rabe energije smo se pogovarjali z mag. Mojco Vendramin, ki vodi sklad od leta 2019.

Nabor ukrepov, ki jih Eko sklad spodbuja z nepovratnimi sredstvi v gospodinjstvih, je številčen. Katere tri izmed njih bi priporočili v izvedbo vsakemu gospodinjstvu?

Na področju energetske učinkovitosti sta ukrepa, ki sta stroškovno najbolj učinkovita in se tudi veliko izvajata, toplotna izolacija fasade in strehe, na področju izrabe obnovljivih virov pa zamenjava starih kotlov s toplotnimi črpalkami. Leta 2019 smo podprli vgradnjo več kot 6.000 toplotnih črpalk. Od leta 2017 spodbujamo tudi ukrep na področju oskrbe z energijo – vgradnjo naprav za samooskrbo z električno energijo, ki jo proizvajajo z izrabo sončne energije.

S projektom ZERO500 pomagata pri reševanju energetske revščine. Kdo je upravičen do pomoči in kako lahko do nje pride?

Projekt ZERO500 je v pripravi, financiran bo s sredstvi Kohezijskega sklada EU v višini 5,8 milijonov evrov, v imenu Ministrstva za infrastrukturo ga bo izvajal Eko sklad. Gre za prvi večji projekt na področju energetske revščine pri nas,

pa tudi na ravni EU. V okviru projekta, ki bo potekal do leta 2023, bo Eko sklad objavil več javnih pozivov za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb. Na prvem javnem pozivu, ta bo objavljen letos, bodo lahko kandidirali občani, ki so zadnjih 12 mesecev pred vložitvijo vloge prejeli denarno socialno pomoč in/ali varstveni dodatek ter so lastniki ali solastniki enostanovanjske stavbe ali stanovanja v dvostanovanjski stavbi, zgrajeni pred letom 1968, kjer tudi dejansko živijo.

V zadnjem času je Eko sklad svoje spodbude razširil tudi na gospodarstvo. Kakšen je odziv in za katere ukrepe se v gospodarstvu najpogosteje odločajo?

Ja, Eko sklad je leta 2018 nepovratne spodbude prvič ponudil tudi gospodarstvu. Te spodbude so vse bolj aktualne, bodo pa še bolj, še posebej, če bomo želeli dejansko izpeljati »zeleno« okrevanje po koncu pandemije koronavirusa. Podjetja se najbolj odločajo za izvedbo ukrepov učinkovite rabe energije v proizvodnem procesu, vgradnjo toplotnih črpalk in učinkovite razsvetljave, pa tudi za zamenjavo oken, prezračevanje in toplotno izolacijo fasad.

Ukrepi, ki jih spodbujate, so pomembni tako z okoljskega kot tudi gospodarskega vidika. Kakšen je obseg delovanja Eko sklada?

Eko sklad spodbuja naložbe v zeleno prihodnost že več kot četrto stoletje. Na voljo so nepovratne finančne spodbude,

po tem smo v zadnjem času najbolj poznani, ugodna posojila in brezplačno svetovanje. Obseg aktivnosti v zadnjih letih strmo narašča; v obdobju 2011–2017 je bilo letno dodeljenih v povprečju 25 milijonov evrov nepovratnih spodbud, leta 2018 skoraj 60 milijonov, leta 2019 pa kar 78 milijonov evrov, kar je dobrih 30 % več kot leto prej. Prav tako se povečuje obseg dodeljenih ugodnih kreditov, ki je narasel s povprečnih 27 milijonov evrov letno v obdobju 2011–2017 na 42 milijonov evrov leta 2018 in na skoraj 58 milijonov evrov leta 2019, kar je dobro tretjino več kot leto prej. Lani je bil tako glede na celotno zgodovino poslovanja Eko sklada dosežen rekorden obseg dodeljenih spodbud. Z njimi je bilo izvedenih več kot 21.000 okoljskih naložb v vrednosti okoli 390 milijonov evrov, ki so pripomogle k zmanjšanju rabe energije za 320 GWh.

Za njihovo izvedbo ocenjujemo, da je letno potrebnih skoraj 5.000 delovnih mest. Če pa upoštevamo še posredne učinke na gospodarstvo, lahko zaključimo, da Eko sklad s svojimi spodbudami letno ustvari dobrih 7.800 »zelenih« delovnih mest.

Pri vseh uspešnih zgodbah je pomembno tudi sodelovanje z drugimi organizacijami. Katera sodelovanja bi izpostavili kot najpomembnejša?

Sodelovanje je ključno, tako znotraj javnega sektorja kot tudi z deležniki na

trgu. Eko sklad je predvsem izvajalec politik na področju rabe energije in podnebnih sprememb, zato je ključno sodelovanje z različnimi ministrstvi, in sicer za okolje in prostor, infrastrukturo, finance in javno upravo. Ker so vse bolj pomembni tudi ukrepi na področju energetske revščine, je vse več sodelovanja tudi z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pomembni so tudi vsi deležniki na trgu, tako občani in podjetja kot investitorji v okoljske investicije, na katerih odločitve vplivamo, kot tudi ponudniki naprav in storitev, saj spodbude Eko sklada ustvarjajo t. i. zelena delovna mesta.

In kakšna je vaša vizija za delovanje Eko sklada v prihodnje?

Kratkoročno sta moja ključna cilja poenostavitev administrativnih postopkov dodeljevanja spodbud in prehod na elektronsko poslovanje. Moja vizija pa je gotovo statusno preoblikovanje Eko sklada v izvajalsko agencijo na področju ukrepov energetske-podnebnne politike, v okviru katerih je ključen razvoj ustreznih finančnih storitev tudi v bančnem sektorju.

V prizadevanjih za bolj zeleno in trajnostno prihodnost je pomemben vsak posameznik. S čim k zmanjševanju emisij TGP prispevate vi in kako to pozitivno vpliva na vaše življenje?

Moj ogljični odtis je izredno majhen. Mislim, da bi glede na to, da živim v mestu, težko bil še manjši. Doma uporabljam naprave v času nočne tarife in v varčnih programih, v službo se vozim, tudi v dežju, s kolesom, ne uporabljam dvigala, hrano nabavljam vsakodnevno in je nič ne zavržem, trudim se za samooskrbo z zelenjavo, ločujem odpadke, ne kupujem PVC vrečk, pozimi se bolj oblečemo in minimalno ogrevamo, praviloma ne uporabljam klime naprav, v službi ugašam luči po hodnikih itd. Vse to delam zato, ker se mi zdi tako prav zaradi našega planeta. S tem sem vplivala tudi na svoja otroke, njune navade in vrednote, tako da je učinek še širši. So pa seveda še možnosti izboljšav. Želela bi zmanjšati količino odpadne plastične embalaže, pridelati še več lastne hrane in kupovati eko izdelke, pri katerih je ponudba še dokaj omejena in tudi cenovno neugodna. Mislim, da bi na tem segmentu lahko v Sloveniji še veliko naredili.

Vas zanima,
kako načrtujemo podnebne ukrepe,
zakaj so potrebne strokovne podlage in
kakšno vlogo imajo v podnebni politiki?

Vabimo vas, da si ogledate video

Modre odločitve za naše podnebje.

www.youtube.com/watch?v=CDm-G7Obyuc

LIFE Podnebna pot 2050
www.podnebnapot2050.si

Letno podnebno ogledalo
www.podnebnapot2050.si/rezultati-slovenije/letno-podnebno-ogledalo

Lokalni semafor podnebnih aktivnosti
www.podnebnapot2050.si/rezultati-lokalne-skupnosti/lokalni-semafor-podnebnih-aktivnosti

Podnebna pot 2050
www.podnebnapot2050.si/rezultati-slovenije/podnebna-pot-2050

PODNEBNO OGLEDALO 2020

CILJI V LETU 2020 SO PRVI MEJNIK NA POTI V PODNEBNO NEVTRALNO DRUŽBO

Urejanje	Barbara Petelin Visočnik, IJS
Besedila	Barbara Petelin Visočnik, Katarina Trstenjak, Andreja Urbančič, Polona Lah, Gašper Stegnar, Marko Kovač, vsi IJS Tadej Žaucer, Ministrstvo za infrastrukturo Jože Verbič, Kmetijski institut Slovenije
Fotografije	iStock, stran 6: Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
Oblikovanje	Kraft&Werk
Prelom	NEBIA
Datum	junij 2020